

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Josefa Baxy v právní věci žalobce: **V. R.**, zastoupen advokátem JUDr. Martinem Horčicem, se sídlem Kolín, Politických vězňů 27, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 11. 2002, č. j. OAM-4573/VL-11-06-2002, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 10. 2. 2004, č. j. 46 Az 337/2003-29,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím žalovaného ze dne 6. 11. 2002, č. j. OAM-4573/VL-11-06-2002, nebyl žalobci udělen azyl dle ustanovení § 12, § 13 odst. 1 a 2, § 14 zákona č. 325/1999 Sb. o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb. o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon o azylu“). Žalovaný dále rozhodl, že se na žalobce nevztahuje překážka vycestování podle ustanovení § 91 zákona o azylu.

Žalobce rozhodnutí žalovaného napadl před Krajským soudem v Praze, který rozsudkem ze dne 10. 2. 2004, č. j. 46 Az 337/2003-29, žalobu zamítl. Soud v odůvodnění svého rozhodnutí poukázal na skutečnost, že právní institut azylu nebyl a není univerzálním nástrojem pro poskytnutí ochrany před tíživou politickou a ekonomickou situací v zemi původu žalobce. Problémy v zemi původu, které žalobce ve své žádosti o azyl v ČR uváděl, jsou ekonomického charakteru: žalobce opustil Ukrajinu z toho důvodu, že si přál žít u matky, která v České republice legálně pracuje na pracovní vízum. Na Ukrajině žil u své babičky, která jej však nebyla

schopna materiálně zabezpečit. Do České republiky přicestoval na turistické vízum, následný pobyt na území České republiky po vypršení víza byl nelegální. Žádostí o azyl si žalobce přál legalizovat svůj pobyt v České republice. V průběhu správního řízení žalobce nedoložil, že by byl na Ukrajině z jakéhokoli důvodu pronásledován nebo že by měl důvodný strach z pronásledování. Soud se proto ztotožnil s názorem žalovaného, že důvodem žádosti žalobce o azyl jsou ekonomické problémy v zemi původu. Žalobce tak nesplňuje podmínky pro udělení azylu podle § 12 písm. a), b) zákona o azylu.

Soud dále uvedl, že do úvahy nepřicházelo ani použití § 13 zákona o azylu (azyl za účelem sloučení rodiny), neboť žalobce není rodinným příslušníkem osoby, které byl azyl udělen. K použití § 14 zákona o azylu (humanitární azyl) soud konstatoval, že udělení azylu z humanitárních důvodů je výlučně věcí volné úvahy správního orgánu. Rozhodnutí o něm podléhá soudnímu přezkumu jen z toho hlediska, zda tento závěr vychází z dostatečných podkladů a je logicky správný. Podklady správním orgánem nashromážděné nebyly dle názoru soudu v logickém rozporu se rozhodnutím žalovaného humanitární azyl neudělit. Soud se také přiklonil k názoru správního orgánu v tom smyslu, že u žalobce nebyla dána žádná ze zákonem vymezených překážek vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu.

Výše označený rozsudek Krajského soudu v Praze byl vyhlášen dne 10. 2. 2004. Pokus o doručení písemného vyhotovení rozsudku zákonnému zástupci tehdy nezletilého žalobce (matce), paní A. R., byl učiněn dne 16. 3. 2004. Adresátka však nebyla zastížena. Nebyl-li adresát písemnosti, která má být doručena do vlastních rukou, zastížen, ačkoli se v místě doručení zdržuje, písemnost se podle § 46 odst. 4 o. s. ř., ve znění účinném do 31. 12. 2004, uloží a adresát se vhodným způsobem vyzve, aby si písemnost vyzvedl. Nevyzvedne-li si adresát zásilku do deseti dnů od uložení, považuje se poslední den této lhůty za den doručení, i když se adresát o uložení nedozvěděl.

Zákonná zástupkyně žalobce si uloženou písemnost nevyzvedla. Dnem doručení rozsudku žalobci se tak stal desátý den lhůty, tedy 26. 3. 2004. Od tohoto dne pak také počíná běžet lhůta pro podání kasační stížnosti, která je 14 dnů [§ 106 odst. 2 věta první s.ř.s.]. Tato lhůta v případě stěžovatele uplynula v pátek 9. 4. 2004.

Kasační stížnost žalobce byla na podatelnu Nejvyššího správního soudu doručena dne 7. 4. 2004. Ač se jedná o podání směřující vůči nesprávnému soudu, kasační stížnost byla podána včas [§ 106 odst. 4 s. ř. s.].

Na tomto závěru nic nemění skutečnost, že si nezletilý žalobce rozsudek vyzvedl dne 22. 3. 2004 osobně u Krajského soudu v Praze. Žalobce byl v předmětné době totiž stále nezletilý. Je-li nezletilý účastníkem soudního řízení správního, veškeré písemnosti se doručují jeho zákonnému zástupci [srov. § 42 odst. 5 s. ř. s. ve spojení s § 22 a § 45c odst. 4 o. s. ř.]. Navíc jestliže soud v předchozím řízení komunikoval a doručoval matce nezletilého coby zákonnému zástupci a nikoliv nezletilci samotnému, pak nelze právní moc rozhodnutí odvozovat od převzetí nezletilcem, ale od doručení (či fikce doručení) zákonnému zástupci.

Věcně pak stěžovatel svoji kasační stížnost směřuje do tří bodů, které podřazuje pod kasační důvody § 103 odst. 1 písm. a) a c) s. ř. s. První výtkou stěžovatele vůči rozsudku krajského soudu je tvrzení, že jak žalovaný, tak krajský soud vycházely při svém rozhodování pouze z obecných zjištění situace na Ukrajině, aniž by věnovaly patřičnou pozornost konkrétní situaci stěžovatele. Druhá výtka směřuje vůči neudělení humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu. Žalovaný nevzal v potaz skutečnost, že veškerá stěžovatelova rodina žije v současnosti

v České republice a že by stěžovatel neměl po návratu na Ukrajinu kde žít. Poslední výtkou směřující proti rozhodnutí krajského soudu je skutečností, že krajský soud údajně řádně nedoručil výzvu dle § 51 odst. 1 s. ř. s., tedy zda žalovaný souhlasí s rozhodnutím ve věci bez nařízení jednání.

Nejvyšší správní soud přezkoumal kasační stížností napadený rozsudek krajského soudu v souladu s ustanovením § 109 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel ve své kasační stížnosti uplatnil. Neshledal přitom v dosavadním řízení vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Kasační stížnost není důvodná.

Nejvyšší správní soud nesdílí názor stěžovatele, že by správní orgán provedl nedostatečná zjištění ohledně konkrétní situace stěžovatele. Nejvyšší správní soud prozkoumal celý správní i soudní spis. Nezjistil, že by k některým námitkám či podkladům stěžovatelem předložených nebylo přihlédnuto. Z odůvodnění napadeného rozsudku je zřejmé, že jsou jasně označeny důkazy, z nichž žalovaný čerpal svá skutková zjištění, skutkový stav byl zde přiléhavě právně posouzen. Stěžovatel sám neoznačil žádné konkrétní údaje či skutečnosti, které měly být při přezkoumání krajským soudem pominuty. Námitky stěžovatelem učiněné v kasační stížnosti zůstávají v rovině obecného nesouhlasu s rozhodnutím žalovaného. Z rozhodnutí žalovaného plyne, že situaci v domovské zemi stěžovatele zjistil a popsal na základě četných zdrojů, mj. zpráv Ministerstva zahraničí USA a zprávy Ministerstva zahraničních věcí České republiky. Za těchto okolností nelze tvrdit, že by žalovaným provedené dokazování bylo nedostatečné.

K námitce stěžovatele, že žalovaný pochybil nepřiznáním humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu, lze odkázat na setrvalou judikaturu Nejvyššího správního soudu v této otázce (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 7. 2004, spis zn. 5 Azs 105/2004, uveřejněno pod číslem 375/2004 Sb. NSS či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2004, spis zn. 5 Azs 47/2003), ve které Nejvyšší správní soud konstatoval, že udělení humanitárního azylu je ve volní úvaze správního orgánu. Rozhodnutí o něm přezkoumává soud pouze v omezeném rozsahu. Soudu nepřísluší přezkoumávat, zda humanitární důvody byly dány či nikoliv, to je věcí úvahy správního orgánu. Soud rozhodnutí o humanitárním azylu přezkoumává pouze z hlediska dodržení příslušných procesních předpisů. Správní orgán řádně zjistil a posoudil jak osobní situaci stěžovatele, tak i stav v jeho zemi. Z rozhodnutí žalovaného vyplývá, že se otázkou udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu zabýval. Pokud z důvodů stěžovatelem uváděných sám nevyvodil důvody pro udělení humanitárního azylu, zůstává takové rozhodnutí v rámci výkonu jeho pravomoci.

Poslední důvod kasační stížnosti stěžovatelem uváděný již postrádá jakéhokoli opodstatnění. Výzva, zda stěžovatel souhlasí s projednáním věci bez nařízení jednání (§ 51 odst. 1 s. ř. s.) byla zákonně zástupkyni stěžovatele řádně doručena dne 10. 12. 2003 (viz čl. 24 spisu). Na tuto výzvu společně s řádným poučením o tom, že při absenci vyjádření stěžovatele ve lhůtě 2 týdnů od doručení výzvy bude přistoupeno k rozhodnutí věci bez nařízení jednání, stěžovatel nereagoval. Krajský soud tak po uplynutí této lhůty (dne 10. 2. 2004) přistoupil k rozhodnutí věci na neveřejném zasedání.

Nejvyššímu správnímu soudu nezbyvá než se připojit k závěrům, učiněným v případě osobní situace stěžovatele již Krajským soudem v Praze: soud chápe tíživou situaci stěžovatele, avšak snahu legalizovat pobyt v České republice z důvodů žití s matkou a sestrou nelze důvodům

pro udělení azylu podřadit. Soud proto stěžovatele upozornil, že pro legalizaci pobytu na území České republiky lze využít institutů, které obsahuje zákon o pobytu cizinců na území České republiky.

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch. Žalovaný, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, se náhrady nákladů řízení nedomáhal a dle obsahu spisu mu ani náklady nevznikly. Žádný z účastníků nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

P o u ě n í: Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 14 února 2006

JUDr. Marie Žiškova
předsedkyně senátu

